

РЕШЕНИЕ

№ 192 на ЕК от 14.11.2014 (Жалба относно телевизионна реклама на платформа за търговия с валута, акции, злато, петрол с наименование I-TREND)

София, 14.11.2014 г.

Етичната комисия към Националния съвет за саморегулация (НСС) в закрито заседание на четиринадесети ноември 2014 г. в състав:

Председател: Румяна Карлова

Членове: Александър Гагов
Виолета Манолова
Десислава Димова
Елена Караколева
Жени Павлова
Красимир Папазов
Кристиана Чакърлова
Мария Гергова
Маша Гавраилова
Мехти Меликов

и с участието на секретар Ели Михайлова изслуша преписка, образувана по Жалба № 12532 от 13.10.2014 г. относно телевизионна реклама на платформа за търговия с валута, акции, злато, петрол с наименование I-TREND.

Жалба

На 13.10.2014 г. в Националния съвет за саморегулация постъпва молба от Съвета за електронни медии с искане на становище относно телевизионна реклама на платформа за търговия с валута, акции, злато, петрол с наименование I-TREND във връзка с постъпили в съвета оплаквания на граждани.

На основание чл.12.4 от Правилника за приложение на Националните етични правила за реклама и търговска комуникация в Република България, Председателят на Етичната комисия (ЕК) е определил за докладчик по преписката Виолета Манолова.

В жалбата се твърди, че рекламната на електронната платформа за борсова търговия е подвеждаща и некоректна, тъй рекламодателят твърди, „*че търговията на борсата с тази платформа е лесна и не носи никакъв риск*”. Според жалбоподателя това не е така, тъй като

„капиталовите пазари са високорискови и съответно лесно може да се изгуби инвестирания капитал. Текстът в рекламата подвежда, че безрисково може да се увеличи личното финасово благосъстояние.”

Жалбоподателя твърди, че има личен опит и отдавна търгува с платформата Forex, което го кара да смята, че *„целта на рекламата е да подлъже зрителите”*.

В жалбите не са посочени конкретни текстове от Етичния кодекс, към който да се отнесе нарушението.

Жалбата може да бъде отнесена към следните текстове от Етичния кодекс:

Чл.3.1. Търговската комуникация трябва да бъде изготвена по такъв начин, че да не злоупотребява с доверието на потребителите и тяхната липса на опит или познания.

Чл.5.1. Търговската комуникация трябва да бъде правдива и да не въвежда в заблуждение.

Процедура

Жалбата е допустима по смисъла на Правилника за приложение на Националните етични правила за реклама и търговска комуникация в Република България.

На 13.10.2014 г. е открита процедура, регистрирана под № 224. На 13.10.2014 г. и 27.10.2014 г. е поискано становище от ответната страна – платформа за търговия с валута, акции, злато, петрол с наименование I-TREND.

Становище на ответната страна

Няма постъпило становище.

Решение

Етичната комисия намира жалбата за **основателна** по отношение на нарушение на Националните етични правила за реклама и търговска комуникация в Република България.

Мотиви

Търговската комуникация има за цел да промотира платформата за он-лайн борсова търговия iTREND на инвестиционния посредник „Авус Капитал“. Рекламното съобщение препраща към специалната интернет страница www.itrend.com.

В страната са достъпни няколко платформи за он-лайн борсова търговия, всяка от които е разработена и представлява услуга на различен инвестиционен посредник. Такива са DeltaStock, Forex, MetaTrader, Cobos, без изброяването да претендира за изчерпателност.

От страницата, към която препраща оспорената търговска комуникация се разбира, че „iTrend е интуитивна и лесна за използване платформа за FOREX търговия. Съвместима с всички операционни системи и браузъри, тя изпълнява вашите поръчки мигновено и осигурява бърз достъп до най-актуалната финансова информация. iTrend е услуга на инвестиционния посредник „Авус Капитал“, който е лицензиран от Комисията за финансов надзор (лиценз № RG 030237) и член на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) и трябва да отговаря на определени изисквания за капитал и ликвидност, които се следят от регулатора – Комисията за финансов надзор (КФН).

Рекламното съобщение има следния текст:

„<http://www.galaxy.bg/raketa-procheti-i-i-sglobi>
<http://www.galaxy.bg/raketa-procheti-i-i-sglobi>

Готов ли си да влезеш в света на парите?

С iTREND вратата е отворена за теб.

iTREND е революционно нов начин за търгуване с валути, акции, злато, петрол.

Всичко се свежда до един клик.

Ако смяташ, че цената се покачва- купи. Ако очакваш да падне-продай.

Толкова е лесно.

Нашата интелигентна платформа изчислява всичко вместо теб.

Научи се да инвестираш без риск с безплатна демо сметка с 20 хиляди лева.

Влез в света на парите в iTREND.com.”

В рекламното съобщение има няколко акцента: 1/ iTREND е революционно нов начин за търгуване с валути, акции, злато, петрол, 2/ сделките се извършват много лесно, с един клик; 3/ предлага се безплатна демо сметка, с която клиентът да се обучи без риск да търгува с виртуалните 20 хиляди лева.

Етичната комисия не е компетентна да прецени дали предлаганата платформа е революционно нова, сравнена с останалите достъпни на пазара електронни платформи. Жалбите също не са насочени към тази част от рекламните послания. Твърденията за подвеждане в жалбите са мотивирани с внушението на рекламата „*че търговията на борсата с тази платформа е лесна и не носи никакъв риск*”.

Наистина, ако търговията чрез платформата се извършва ”с един клик”, в което Етичната комисия няма основание да се съмнява, тази търговия е „лесна” и рекламното съобщение е вярно. „*Всичко се свежда до един клик. Ако смяташ, че цената се покачва - купи. Ако очакваш да падне - продай. Толкова е лесно.*”

За всеки, който има интерес от към борсова търговия и разполага с макар и повърхностни представи какво се случва във всеки един момент на борсата, колко динамична е тази дейност, е ясно, че преди да се осъществи „един клик” е нужно продължително и задълбочено проучване на трендове, икономическа информация, статистика, политически тенденции и други фактори, които да доведат до решението кой модул да се „кликне” – купи или продай.

В случая се рекламира платформа за самостоятелно търгуване с валута, акции, петрол и злато. Рекламира се платформата, т.е. програмата, която позволява на потребителя самостоятелно, след като е направил проучвания и е взел решение чрез кои конкретни сделки може да спечели, да купи или продаде конкретни активи. В обичайния случай това се извършва от инвестиционния посредник, който разполага с квалифицирани специалисти, които по занятие следят пазарите и трендовете на търгуваните активи, така че да може с някаква степен на сигурност да се очаква, че те ще вземат правилни решения, поне в краткосрочен план.

Лицата, които търгуват самостоятелно с он-лайн платформите проявяват интерес към борсовите активи и сделките с тях като очакват това да се превърне за тях в източник на доходи и емоционално удовлетворение. Част от тези лица разбират и поемат рисковете от борсовата търговия, но не може да се очаква, че всички те разполагат с познанията и квалификация на професионално подготвените експерти за управление на борсови активи. Като се има предвид, че търговската комуникация, под формата на телевизионен клип, е адресирана към неограничен кръг хора на различна възраст, с различно образование и социална принадлежност, не може да се очаква, че всички те биха разбрали правилно отговорността и риска, които се поемат при участие в борсова търговия. Още повече в периоди на криза, какъвто е настоящия, хората са особено податливи и по-лесно се поддават на призови за лесна и бърза печалба.

При внимателен прочит на рекламните послания става ясно, че изразът „*толкова е лесно*” се отнася за ползването на платформата, но изразът „*да инвестираш без риск*” може да се възприеме от потребителя в смисъл, че търговията на борсата е лесна и безрискова, когато се извършва и с реални пари. Вярно е, че играта с парите по демо-сметката има обучителен характер, но недостатъчно информираният и компетентен потребител може да се заблуди, че и с реални пари могат да се постигат лесни, бързи и безрискови печалби.

Етичната комисия счита, че борсовата търговия е наистина дейност, високорискова за парите на клиента, така че към нея всеки трябва да подхожда внимателно и след обмисляне и приемане на риска. Още по-голямо внимание се предполага при самостоятелно търгуване чрез он-лайн платформа. В този смисъл подвеждащо е и изречението, което гласи: *Нашата интелигентна платформа изчислява всичко вместо теб*. За лицата, които нямат реална представа какво представлява борсовата търговия, цялостното звучене на рекламния текст, заедно с цитираното изречение, може да означава, че вграденият в платформата софтуер изчислява „всичко“ вместо тях, включително и степента на риск при конкретна сделка. Подобно внушение е подвеждащо и цели единствено привличане на потребители към рекламираната платформа, без да ги предупреждава за личния риск който носят за своите инвестиции, а вместо това ги убеждава че в „*света на парите*“ всичко е „*толкова лесно*“, а инвестирането може да е „*без риск*“.

В този контекст рекламата на iTREND би могла да подведе средно информирания зрител. Ето защо Етичната комисия счита, че телевизионната реклама на платформата за търговия с валута, акции, злато, петрол с наименование I-TREND, може да въведе в заблуждение потребителя или да злоупотреби с неговото доверие, което представлява нарушение на правилата, установени в Етичния кодекс, а именно:

Чл. 5.5. Търговската комуникация не трябва да съдържа никакви твърдения или аудио или визуално представяне, които пряко или косвено, вкл. чрез неверни сведения или чрез изопачаване на факти, съзнателно премълчаване, неточност, двусмисленост, преувеличение и пр. е вероятно да заблудят или подведат потребителя, и по-специално, но не само по отношение на:

.....

а) характеристики на продукта, които са от съществено значение, т.е. вероятно е да повлияят върху избора на потребителя, като например: състав, потребителски свойства, количеството, качеството, производителя, продавача; начина, мястото и датата на производство; източника и начина на придобиването или на използването; ефективност и производителност, търговски или географски произход, въздействие върху околната среда и пр.;

.....

и) възможност за реализиране на бързи печалби.

С оглед на изложените по-горе аргументи Етичната Комисия счита, че текстът, който придружава търговската комуникация, в частта, в която е нарушен чл. 5.5, бб „а“ и „и“ от Националните етични правила за реклама и търговска комуникация в Република България.

Етичната комисия отправя принципна препоръка към всички рекламодатели и рекламни агенции да се възползват активно от възможността за *Copy Advice*, доколкото основната цел на НСС не е санкционна, а превантивна и е насочена не само към своевременно и ефективно отстраняване от пазара на всякакви форми на нарушения, но и към недопускане на такива.

Съгласно чл.17.5. от Правилника за приложение на Националните етични правила за реклама и търговска комуникация в Република България, решението с мотивите следва да се изпрати на заинтересованите страни.

Решението подлежи на обжалване при реда и условията на чл.18.1 от Правилника за приложение на Националните етични правила за реклама и търговска комуникация в Република България.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ:

(п) Румяна Карлова

ПРИЛОЖЕНИЕ:

<http://youtu.be/UqeL4alfhao>